

Силабус навчальної дисципліни «Комерціалізація інтелектуальної власності та трансфер технологій»			
Напрямок підготовки	Доктор філософії		
Галузь знань	03 Гуманітарні науки 01 Освіта / Педагогіка		
Спеціальність	035 Філологія 011 Освітні, педагогічні науки		
Освітньо-наукова програма	Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство Сучасні наукові освітні студії: педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур, наукова англійська мова		
Статус дисципліни	Дисципліна загальної підготовки		
Мова навчання	Українська		
Семестр	II		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Форма підсумкового контролю	Залік		
Викладач	Тарасюк Михайло Вікторович, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту і маркетингу КНЛУ		
Анотація навчальної дисципліни	Дисципліна «Комерціалізація інтелектуальної власності та трансфер технологій» належить до переліку дисциплін загальної підготовки аспіранта. Вона спрямована на поглиблення і систематизацію знань аспірантів щодо фундаментальних понять у сфері інтелектуальної власності; орієнтування у видах інтелектуальної власності, її розпізнавальних особливостях; основних теоретичних і методологічних засад процесу управління об'єктами інтелектуальної власності; менеджменту наукових проєктів; економічної оцінки результатів наукових досліджень та прийняття обґрунтованих рішень, пов'язаних з інноваційною діяльністю, портфелем прав інтелектуальної власності, трансфером технологій.		
Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)	3 кредити ЄКТС; 60 год., у тому числі:		
		Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
	лекції	10 год.	4 год.
	семінарські заняття	20 год.	6 год.
	практичні заняття	–	–
	консультації	–	–
	самостійна робота	60 год.	80 год.
Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни	Для успішного освоєння дисципліни аспіранти повинні володіти знаннями в області методології і організації наукових досліджень, математики. Знання та навички, отримані в результаті вивчення даних дисциплін, створюють необхідну базу для вивчення дисципліни «Комерціалізація інтелектуальної власності та трансфер технологій» і мають високу ступінь кореляції з ними. Аспіранти повинні знати: сутність інтелектуальної діяльності, її науково-дослідні результати; основи нормативно-правового регулювання відносин в науково-дослідній сфері та сфері інтелектуальної власності; підходи до оцінювання потенціалу результатів наукових досліджень та наукових проєктів; основи		

	<p>регулювання цивільних правовідносин. Аспіранти повинні <i>вміти</i>: ідентифікувати та застосовувати правові норми відповідно до предметної галузі; здійснювати класифікацію наукових досліджень та їх результатів як об'єктів інтелектуальної власності; використовувати сучасні інформаційні технології; аналізувати результати наукових досліджень; оцінювати вплив тенденцій в науці та практиці на науково-дослідну діяльність; використовувати різноманітні форми наукового та ділового спілкування.</p>
<p>Мета вивчення дисципліни</p>	<p>Сприяти <i>формуванню у аспірантів системи наукових знань</i> про сутність та морально-психологічні проблеми професійної комунікації, що дозволить поглибити і систематизувати знання слухачів, підвищити їх комунікативну компетентність і комунікативну культуру та буде спонукати до пошуку ефективних технологій професійної комунікації, етично обґрунтованих рішень в ході виконання науково-дослідних робіт; сприяти <i>усвідомленню аспірантами необхідності дотримання норм</i> професійної етики, академічної доброчесності та розширення загального культурного світогляду, <i>формуванню здатності</i> планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку, стратегій дослідницького самовдосконалення, <i>вихованню</i> професійних і особистісних якостей аспіранта, необхідних для здійснення науково-дослідної та викладацької діяльності.</p>
<p>Компетентності, які аспірант набуде в результаті навчання</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Розуміння сутності інтелектуальної роботи та здатність ідентифікувати її результати у науково-дослідній сфері. 2. Знання основних правових норм, що регулюють відносини в науково-дослідній сфері та у сфері інтелектуальної власності. 3. Знання основних методів до оцінювання наукового потенціалу результатів інтелектуальної діяльності (результатів наукових досліджень, розробок). 4. Здатність орієнтуватися в основних видах угод про трансфер результатів наукових досліджень, ліцензій на право використання об'єктів інтелектуальної власності. 	
<p>Результати навчання з дисципліни</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Застосовувати норми українського та міжнародного законодавства, що регулює правовідносини у сфері інтелектуальної власності. 2. Здійснювати ідентифікацію та класифікацію об'єктів права інтелектуальної власності. 3. Ідентифікувати ендогенні та екзогенні фактори на вартість об'єкту права інтелектуальної власності у процесі започаткування, оцінювання, обґрунтування та розроблення інноваційних проектів та проектів трансферу результатів наукових досліджень. 4. Аналітично оцінювати результати науково-дослідної діяльності економічними методами та інструментами. 5. Використовувати сучасні інформаційні технології в процесі розробки та трансферу об'єктів права інтелектуальної власності. 6. Організовувати та проводити комунікативні заходи в процесі розробки інноваційного продукту та трансферу технологій. 7. Планувати, організовувати, керувати та контролювати наукові проекти. 	
<p>Тематичний план занять</p>	<p><i>Змістовий модуль 1. Теоретичні засади відносин у сфері інтелектуальної власності та трансферу технологій</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 <i>Інтелектуальна власність: сутність та механізм комерціалізації</i>: сутність, роль та значення інтелектуальної власності у розвитку національної економіки; результати наукових досліджень та їх комерційних потенціал; організаційний механізм комерціалізації наукових досліджень; національні та міжнародні інституції правової охорони інтелектуальної власності. 1.2. <i>Ліцензування прав інтелектуальної власності</i>: сутність ліцензування та види ліцензійних договорів; ліцензії: сутність та види; охорона комерційної таємниці в Україні.

1.3. *Організаційно-правові аспекти трансферу технологій: способи комерціалізації (трансферу) результатів наукових досліджень та їх характеристика; оцінка корисності результатів наукових досліджень; проекти комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок.*

Змістовий модуль 2. Економіка та управління об'єктами права інтелектуальної власності

2.1. *Оцінка вартості результатів наукових розробок, як об'єктів права інтелектуальної власності: характеристика нормативно-правової бази оцінки об'єктів права інтелектуальної власності; методичні засади оцінки майнових прав інтелектуальної власності; підходи, методи, оціночні процедури, що використовуються в ході оцінки майнових прав.*

2.2. *Управління об'єктами права інтелектуальної власності та менеджмент наукових проектів: система управління трансфером технологій; етапи проектування трансферу технологій; сутність та види високотехнологічної продукції; сутність та основні етапи комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок; планування, організації, керування та контролю наукових проектів.*

Система оцінювання результатів навчання

Поточний контроль успішності аспірантів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом оцінюється аудиторна, самостійна робота та інші види навчальної діяльності аспіранта. **Поточний контроль** проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки і практичних навичок аспірантів із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності аспірантів здійснюється за *накопичувальною системою*.

Система оцінювання результатів навчання аспірантів з дисципліни «Комерціалізація інтелектуальної власності та трансфер технологій»

Види навчальної діяльності аспіранта	Аудиторна навчальна робота аспіранта					Самостійна навчальна робота аспіранта		Модульна контрольна робота
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Творче завдання	Ситуаційний аналіз (кейс-метод)	
Максимальна кількість балів	5	5	5	5	5	15	10	50

Модульний контроль. Семестровому контролю з навчальної дисципліни «Комерціалізація інтелектуальної власності та трансфер технологій» передую написання аспірантами модульної контрольної роботи.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи з дисципліни «Комерціалізація інтелектуальної власності та трансфер технологій»

Модульна контрольна робота включає 2 завдання, з яких кожне оцінюється за наступними *критеріями*. Відповідь на кожне завдання модульної контрольної роботи оцінюється за 25-бальною шкалою.

23-25 балів виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь, що містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв'язання завдання.

18-22 бали виставляються за умови, що відповідь правильна, повна, змістовна, послідовна, але містить незначні помилки у викладі теоретичного матеріалу і практичного розв'язання проблеми, рівень самостійності суджень недостатній.

15-17 балів виставляються за умови, що відповідь неповна, схематична, є неточності і помилки в розкритті проблеми, рівень самостійності суджень недостатній.

14 балів і менше виставляється за умови відсутності вичерпаної відповіді на питання, наявності значної кількості неточностей і фактологічних помилок, що свідчить про поверховість знань аспіранта.

Виконане завдання має включати такі складники: обґрунтування актуальності, викладення змісту, висновки.

Максимальна кількість балів за виконану МКР становить 50.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання аспірантів на завершальному етапі вивчення дисципліни.

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності аспіранта	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота аспіранта 2. Модульна контрольна робота (МКР) 3. Залік	50 50

Семестровий контроль з навчальної дисципліни «Комерціалізація інтелектуальної власності та трансфер технологій» проводиться у формі *заліку* за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом і графіком навчального процесу.

Оцінювання на заліку здійснюється за національною шкалою, за 100-бальною шкалою і шкалою ЄКТС. На заліку екзаменатор виставляє семестровий рейтинговий бал, оцінку за залік (“зараховано / не зараховано”), кількість балів за 100-бальною шкалою й оцінку за шкалою ЄКТС.

Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал з навчальної дисципліни 60 і вище, отримують оцінку “зараховано” і відповідну оцінку у шкалі ЄКТС без складання заліку. Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік.

Якщо аспірант на заліку отримав підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою “не зараховано”, то, крім цієї оцінки, у відомості обліку успішності йому незалежно від набраного семестрового рейтингового балу виставляється оцінка FX за шкалою ЄКТС і 0 балів за 100-бальною шкалою.

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
0 – 59	FX	незадовільно

На заліку у графі відомості обліку успішності “Відмітка про залік” викладач виставляє:

- оцінку за залік за національною шкалою (“зараховано”);
- кількість балів, що відповідає підсумковому рейтинговому балу аспіранта з навчальної дисципліни (кількість балів за 100-бальною шкалою);
- оцінку за шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E).

В Індивідуальний навчальний план аспірант записує точну назву дисципліни (аббревіатури не допускаються), кількість годин і кредитів, підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою, кількість балів за 100-бальною шкалою і оцінку за шкалою ЄКТС.

<p>Політика курсу</p>	<p>Аспірант вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.</p> <p>Незалежно від форми здобуття третього рівня вищої освіти (очної (денної і вечірньої) і заочної) аспіранти зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.</p> <p>У разі неможливості аспірантам вечірньої та заочної форми здобуття освіти відвідувати всі аудиторні заняття з об'єктивних причин, вони складають індивідуальний графік відвідувань (не менше 50%), а решту завдань виконують дистанційно. Аспіранти погоджують цей графік із викладачем і відділом науково-дослідної роботи. Графік повинен бути затверджений проректором з наукової роботи.</p> <p>Якщо аспіранти денної форми здобуття вищої освіти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми терміни відпрацювання аспірантами денної форми здобуття освіти пропущених занять із навчальної дисципліни визначає кафедра психології, педагогіки і фізичного виховання і доводить до відома аспірантів конкретні графіки відпрацювання пропущених занять з дисципліни і критерії оцінювання.</p> <p>Під час роботи над письмовими роботами не допустимо порушення академічної доброчесності. Зокрема: • використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень; • використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів; • видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту; • несамотійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми); • фальцифікація результатів наукової чи навчальної роботи; • посилання на джерела, які не використовувалися у роботі, • залучення підставних осіб до списку авторів наукової чи навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань.</p> <p>Основні види відповідальності аспірантів за порушення академічної доброчесності: • повторне проходження оцінювання (контрольна робота, залік тощо); • повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; • відрахування із закладу освіти; • позбавлення академічної стипендії; • позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.</p>
<p>Рекомендована література</p>	<p>Нормативно-правові акти:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Верховна Рада України. (1996). Конституція України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141 із наступними змінами. 2. Верховна Рада України. (2003). Цивільний Кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 40-44, ст. 356 із наступними змінами. 3. Верховна Рада України. (1994). Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 7, ст. 32 із наступними змінами. 4. Верховна Рада України. (2020). Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення національного органу інтелектуальної власності». Закон України від 16 червня 2020 року № 703-ІХ. 5. Верховна Рада України. (1994). Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 7, ст. 32 із наступними змінами. 6. Верховна Рада України. (2022). Закон України «Про захист інтересів осіб у сфері інтелектуальної власності під час дії воєнного стану, введеного у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації проти України». Голос України, 2022, від 12.04.2022 - № 84.

7. Верховна Рада України. (1994). Закон України «Про авторське право і суміжні права». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 13, ст. 64 із наступними змінами.

Основна:

1. Дахно, І. І., Алієва-Барановська, В. М., & Комарова, А. О. (2018). *Інтелектуальна власність-2*. Центр учбової літератури.

2. Дергачова, В. В., & Пермінова, С. О. (2015). *Інтелектуальна власність*. НТУУ "КПІ".

3. Аксютіна, А. В., та ін. (Уклад.). (2021). *Збірник нормативно-правових актів у сфері правового регулювання інтелектуальної власності України*. Біла К.О.

4. Кузьмін, О. Є., та ін. (2021). *Інтелектуальна власність: економіко-правові та міжнародні аспекти: практикум*. Растр-7.

5. Дудар, З. В., та ін. (2021). *Інтелектуальна власність*. ХНУРЕ.

6. Ніколайчук, Л. Г., & Демидчук, Л. Б. (Уклад.). (2018). *Інтелектуальна власність (2-ге вид., перероб. та допов.)*. Видавництво Львів. торг.-екон. ун-ту.

7. Аксютіна, А. В., та ін. (2018). *Інтелектуальна власність*. ДДУВС.

8. Мартинюк, В. П., та ін. (2015). *Інтелектуальна власність*. ТНЕУ.

9. Васильців, Т. Г., та ін. (2015). *Інтелектуальна власність*. Видавництво Львів. комерц. акад.

10. Капінос, М. М., Лерантович, Е. Т., & Солошук, М. М. (2016). *Інтелектуальна власність*. НТУ "ХПІ".

11. Капіца, Ю. М., Шахбазян, К. С., Махновський, Д. С., & Хоменко, І. І. (2023). *Трансфер технологій та охорона інтелектуальної власності в наукових установах*. Центр інтелектуальної власності та передачі технологій НАН України.

12. Коваль, І. Ф. (2018). *Комерціалізація прав інтелектуальної власності*. Юрінком Інтер.

13. Нікітчина, С. О. (2014). *Інтелектуальна власність*. Переяслав-Хмельницький ун-т.

14. Семків, В. О., & Шандра, Р. С. (2015). *Інтелектуальна власність*. Галицький друкар.

15. Сергієнко, В. В., & Коршакова, О. М. (2016). *Інтелектуальна власність*. ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

16. Сисоєв, Ю. О., & Широкий, Ю. В. (2020). *Інтелектуальна власність*. ХАІ.

17. Butler, J. S., & Gibson, D. V. (Eds.). (2023). *Global Perspectives on Technology Transfer and Commercialization: Building Innovative Ecosystems*. Edward Elgar Publishing.

18. Mochly-Rosen, D., & Grimes, K. (Eds.). (2023). *Technology Transfer and Commercialization*. Springer.

Додаткова:

1. Андрощук, Г. О. (2018). *Інтелектуальна власність в національних інноваційних системах*. Інтерсервіс.

2. Андрощук, Г. О., & Давимука, С. А. (2014). *Інтелектуальна власність у науково-технічній сфері: методи та принципи вартісної оцінки*. Парламентське видавництво.

3. Вірченко, В. В. (2018). *Інтелектуальна власність: теоретичні витоків та економічні імперативи розвитку*. Ліра-К.

4. Войтко, С. В., & Мікульонок, І. О. (2016). *Інтелектуальна власність для економістів*. НТУУ "КПІ".

5. Аксютіна, А. В., та ін. (Уклад.). (2021). *Збірник нормативно-правових актів у сфері правового регулювання інтелектуальної власності України*. Біла К.О.

6. Кузьмін, О. Є., та ін. (2021). *Інтелектуальна власність: економіко-правові та міжнародні аспекти: практикум*. Растр-7.

7. Куцик, В. І., & Кліпкова, О. І. (2017). *Комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності креативних індустрій інноваційних систем розвитку*. Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту.

8. Матвійчук, В. К., Чугаєнко, Ю. О., & Савенков, О. І. (2013). *Інтелектуальна власність як джерело інноваційного розвитку національного господарства*. ВНЗ "Національна академія управління".

9. Плахотнік, О. О., & Чернявська, І. М. (2019). *Трансфер технологій. Практикум*. ДДТУ.

10. Перевалова, Л. В., та ін. (2018). *Правова охорона та розпорядження правами інтелектуальної власності*. Панов А. М.

11. Романадзе, Л. Д., Цибульов, П. М., & Кулініч, О. О. (2016). *Інтелектуальна власність*. ОЛДІ-ПЛЮС.

12. Сукач, М. К. (2018). *Трансфер технологій*. Компрінт.

13. Капіца, Ю. М., та ін. (Ред.). (2015). *Трансфер технологій та охорона інтелектуальної власності в наукових установах = Technology transfer and intellectual property protection in the research organisations*. Центр інтелект. власності та передачі технологій НАН України.

14. Дмитриченко, М. Ф., та ін. (2015). *Трансфер технологій – інноваційна складова розвитку науки*. НТУ.

15. Хрідочкін, А. В., Дудін, Т. М., & Ломакіна, А. А. (2016). *Інтелектуальна власність* (слов.-довід., навч. посіб.). Дніпро: [б. в.].

16. Ganguli, P., & Jabade, S. (2024). *Nanotechnology Intellectual Property Rights: Research, Design, and Commercialization*. Perspectives in Nanotechnology.

Додаткові ресурси

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій	http://kno.rada.gov.ua/
Департамент розвитку сфери інтелектуальної власності Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України	https://me.gov.ua/
Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності»	https://ukrpatent.org/uk
Інтелектуальна власність (Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України)	https://www.me.gov.ua/Tags/DocumentsByTag?lang=uk-UA&id=bb27fb37-4305-4686-9ea0-995d1c10f028&tag=DerzhavnaSluzhbaIntelktualnoiVlasnosti
Всесвітня організація інтелектуальної власності	https://www.wipo.int/portal/ru/index.html
Європейське патентне відомство (European Patent Organisation)	https://www.epo.org/
Євразійське патентне відомство	https://www.eapo.org/ru/
Відомство з інтелектуальної власності ЄС	https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/